

Số: /TTr-TCTK

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

TỜ TRÌNH

Về ban hành Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030

Kính gửi: Bộ trưởng Nguyễn Chí Dũng

Thực hiện Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg ngày 05 tháng 01 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, Tổng cục Thống kê đã dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030 (viết gọn là dự thảo Thông tư). Tổng cục Thống kê kính trình Bộ trưởng dự thảo Thông tư với những nội dung chính như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT VÀ CƠ SỞ PHÁP LÝ

1. Sự cần thiết

Ngày 05 tháng 01 năm 2019, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030 (viết gọn là Bộ tiêu chí chất lượng thống kê) tại Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg. Bộ tiêu chí chất lượng thống kê là cơ sở để đánh giá chất lượng thống kê, thực hiện trách nhiệm giải trình với các bên liên quan về thực trạng chất lượng và hiệu quả hoạt động thống kê nhà nước, nhằm không ngừng nâng cao chất lượng thống kê, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của các đối tượng sử dụng thông tin thống kê nhà nước.

Bộ tiêu chí chất lượng thống kê bao gồm 19 tiêu chí được chi tiết thành 92 nội dung chất lượng cụ thể. Bộ tiêu chí chất lượng thống kê là công cụ quản lý nhà nước về chất lượng thống kê một cách toàn diện, đồng bộ, nhất quán, minh bạch và hiệu quả. Các cơ quan thống kê nhà nước sử dụng Bộ tiêu chí chất lượng thống kê để tự đánh giá chất lượng thống kê thuộc phạm vi quản lý, xác định các vấn đề còn tồn tại và đưa ra các chương trình hành động nhằm nâng cao chất lượng thống kê nhà nước theo chuẩn mực và thông lệ quốc tế; Bộ tiêu chí chất lượng thống kê giúp chủ thể sử dụng thông tin thống kê nhận biết mức độ chất lượng của thông tin thống kê nhà nước, tin tưởng và sử dụng thông tin thống kê do các cơ quan thống kê nhà nước công bố và phổ biến.

Bộ tiêu chí chất lượng thống kê được ban hành tại Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ nói trên là Bộ tiêu chí chất lượng thống kê đầu tiên của nước ta. Bộ tiêu chí chất lượng thống kê có nhiều nội dung mới và nghiệp vụ chuyên sâu về đánh giá và đo lường chất lượng thống kê nhà nước. Nhằm giúp các đối tượng hiểu biết một cách cặn kẽ, nhất quán và sử dụng hiệu quả Bộ tiêu chí chất lượng thống kê, Tổng cục Thống kê dự thảo Thông tư hướng dẫn sử dụng Bộ tiêu chí chất lượng thống kê. Đây là nhiệm vụ lớn, cần thiết và cấp bách để thực hiện có hiệu quả Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg ngày 05 tháng 01 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ.

2. Cơ sở pháp lý

Xây dựng và ban hành Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê căn cứ vào văn bản quy phạm pháp luật dưới đây.

Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg, ngày 05 tháng 01 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030. Theo đó, tại điểm a, khoản 1, Điều 2, giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư “Hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, bao gồm: Biên soạn tài liệu hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030; đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ và kỹ năng đánh giá chất lượng thống kê nhà nước theo Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030”.

II. MỤC ĐÍCH DỰ THẢO THÔNG TƯ

Dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030 nhằm các mục đích sau:

- Đối với cơ quan quản lý nhà nước về thống kê: Dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, nhằm hoàn thiện khuôn khổ pháp lý phục vụ công tác quản lý nhà nước về chất lượng thống kê. Hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê là việc cụ thể hóa các điều, khoản của Luật Thống kê và Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg ngày 05/01/2019 của Thủ tướng Chính phủ; giúp các văn bản quy phạm pháp luật nói trên nhanh chóng đi vào đời sống kinh tế - xã hội.

- Đối với các cơ quan thống kê nhà nước: Dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, nhằm giúp các cơ quan thống kê nhà nước hiểu rõ và áp dụng đúng, đồng bộ, nhất quán và hiệu quả Bộ tiêu chí chất lượng thống kê. Thông qua đó sẽ làm minh bạch, công khai quá trình sản xuất thông tin thống kê nhà nước; xác định rõ các mục tiêu, thiết lập cơ chế quản lý trong việc xây dựng thể chế, đội ngũ những người làm công tác thống kê, ứng dụng phương pháp và quy trình sản xuất thống kê tiên tiến; thúc đẩy cải tiến và không ngừng nâng cao chất lượng thống kê nhà nước, nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của chủ thể sử dụng thông tin thống kê, từng bước tạo niềm tin và nâng cao vị thế của hệ thống tổ chức thống kê nhà nước.

- Đối với người sử dụng thông tin thống kê nhà nước: Dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, nhằm giúp chủ thể sử dụng thông tin thống kê hiểu biết đầy đủ, toàn diện hơn về quá trình sản xuất thông tin thống kê, trong đó có các công cụ, phương pháp, quy trình đo lường chất lượng thống kê. Thông qua đó, người sử dụng thông tin thống kê nhận biết, đánh giá, kiểm chứng mức độ tin cậy của thông tin thống kê; tin tưởng và tích cực sử dụng một cách hiệu quả các thông tin do hệ thống tổ chức thống kê nhà nước sản xuất và phổ biến. Đặc biệt đối với các nhà quản lý, phân tích, hoạch định chính sách sử dụng thông tin thống kê có chất lượng sẽ kiến tạo chính sách tốt hơn, điều hành kinh tế vĩ mô đúng hướng và hiệu quả hơn.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO THÔNG TƯ

Thực hiện Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg ngày 05 tháng 01 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, Tổng cục Thống kê tổ chức xây dựng dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030 đúng theo trình tự, thủ tục quy định

tại các Điều 24, 101, 102, 103 Luật số 80/2015/QH13 ngày 22 tháng 6 năm 2015 của Quốc hội thông qua Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Cụ thể như sau:

- Tổng cục Thống kê đã giao Viện Khoa học Thống kê là đơn vị đầu mối chủ trì phối hợp với các đơn vị xây dựng dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030;

- Rà soát các quy định pháp luật hiện hành liên quan;

- Tổ chức đánh giá tác động của dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030;

- Gửi Dự thảo Thông tư để lấy ý kiến góp ý của các đơn vị thuộc Tổng cục (Công văn số /TCTK-PPCĐ ngày tháng năm 2020);

- Tổ chức hội thảo xin ý kiến các chuyên gia, nhà khoa học trong và ngoài Ngành (tổ chức ngày.... Tháng năm 2020);

- Lấy ý kiến rộng rãi của các cơ quan, tổ chức, cá nhân bằng việc đăng tải dự thảo Thông tư trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Trang thông tin điện tử của Tổng cục Thống kê, Trang thông tin điện tử của Viện Khoa học Thống kê;

- Gửi Dự thảo Thông tư để lấy ý kiến bộ, ngành và các cơ quan liên quan (Công văn số /TCTK-PPCĐ ngày tháng năm 2020);

- Sau khi nhận được ý kiến góp ý của các cơ quan, tổ chức, cá nhân, Tổng cục Thống kê đã tiếp thu, giải trình và hoàn thiện hồ sơ xin ý kiến thẩm định của Vụ Pháp chế, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Công văn số....);

- Ngày ...tháng năm 2020, Tổng cục Thống kê đã nhận được Công văn thẩm định của Vụ Pháp chế;

Trên cơ sở ý kiến góp ý của Bộ, ngành, ý kiến thẩm định của Vụ Pháp chế, Tổng cục Thống kê hoàn thiện dự thảo Thông tư hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030.

IV. NHỮNG NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ

1. Bố cục của Dự thảo Thông tư

Dự thảo Thông tư bao gồm 03 điều và 01 tài liệu hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030.

2. Nội dung cơ bản của Dự thảo Tài liệu hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030

Dự thảo Tài liệu hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030, gồm 4 chương, 41 điều và 05 phụ lục với các tên chương, tên điều và tên phụ lục như sau:

- **Chương I. Quy định chung**, gồm 03 điều như sau:

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng

Điều 2. Giải thích từ ngữ

Điều 3. Mục đích sử dụng Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030

- **Chương II. Nội dung Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030**, gồm 04 mục và 19 điều như sau:

Mục 1: Quản lý hoạt động điều phối, phối hợp; quản lý các tiêu chuẩn thống kê

Điều 4. Tiêu chí 1: Quản lý hoạt động điều phối, phối hợp thực hiện các hoạt động thống kê

Điều 5. Tiêu chí 2: Quản lý mối quan hệ với các bên liên quan

Điều 6. Tiêu chí 3: Quản lý các tiêu chuẩn thống kê

Mục 2: Quản lý môi trường thể chế các hoạt động thống kê

Điều 7. Tiêu chí 4: Bảo đảm tính độc lập về chuyên môn, nghiệp vụ thống kê

Điều 8. Tiêu chí 5: Bảo đảm tính khách quan và tính công bằng

Điều 9. Tiêu chí 6: Bảo đảm tính minh bạch

Điều 10. Tiêu chí 7: Bảo đảm tính bảo mật và an ninh thông tin thống kê

Điều 11. Tiêu chí 8: Bảo đảm cam kết chất lượng thống kê

Điều 12. Tiêu chuẩn 9: Bảo đảm đầy đủ các nguồn lực cho hoạt động thống kê

Mục 3: Quản lý các quy trình thống kê

Điều 13. Tiêu chí 10: Bảo đảm tính đúng đắn của phương pháp luận thống kê

Điều 14. Tiêu chí 11: Bảo đảm sự phù hợp giữa hiệu quả và chi phí

Điều 15. Tiêu chí 12. Bảo đảm tính đúng đắn của việc thực hiện các chương trình thống kê

Điều 16. Tiêu chí 13: Quản lý gánh nặng trả lời của cơ quan, tổ chức, cá nhân cung cấp thông tin

Mục 4: Quản lý các kết quả thống kê

Điều 17. Tiêu chí 14: Bảo đảm tính phù hợp

Điều 18. Tiêu chí 15: Bảo đảm tính chính xác và độ tin cậy

Điều 19. Tiêu chí 16: Bảo đảm tính kịp thời và tính đúng hạn

Điều 20. Tiêu chí 17: Bảo đảm tính dễ tiếp cận, rõ ràng và dễ hiểu

Điều 21. Tiêu chí 18: Bảo đảm tính chặt chẽ và tính so sánh

Điều 22. Tiêu chí 19: Quản lý dữ liệu đặc tả thống kê

- **Chương III. Đánh giá chất lượng thống kê**, gồm 03 mục và 11 điều như sau:

Mục 1. Nguyên tắc, loại hình, phương pháp đánh giá, tính điểm

Điều 23. Nguyên tắc đánh giá

Điều 24. Loại hình và chu kỳ đánh giá

Điều 25. Cách đánh giá, tính điểm và xếp loại chất lượng

Mục 2. Tự đánh giá chất lượng thống kê

Điều 26. Trách nhiệm thực hiện tự đánh giá

Điều 27. Các bước tự đánh giá

Điều 28. Thành lập nhóm tự đánh giá

Điều 29. Lập kế hoạch tự đánh giá

Điều 30. Thu thập, xử lý thông tin, bằng chứng

Điều 31. Thực hiện tự đánh giá

Điều 32. Viết báo cáo tự đánh giá

Điều 33. Phê duyệt, công bố, lưu trữ và sử dụng báo cáo tự đánh giá

Mục 3. Đánh giá độc lập chất lượng thống kê

Điều 34. Chu kỳ và tổ chức đánh giá độc lập

Điều 35. Các bước đánh giá độc lập

Điều 36. Trách nhiệm của cơ quan được đánh giá độc lập

Điều 37. Sử dụng báo cáo đánh giá độc lập

Điều 38. Đánh giá đột xuất chất lượng thống kê

- Chương IV. Tổ chức thực hiện, gồm 03 điều như sau:

Điều 39. Tổng cục Thống kê

Điều 40. Cơ quan quản lý trực tiếp của cơ quan thống kê

Điều 41. Cơ quan thống kê thuộc hệ thống tổ chức thống kê nhà nước

- Các Phụ lục

Mẫu 01/CL-QĐ: Quyết định thành lập nhóm tự đánh giá chất lượng thống kê

Mẫu 02/CL-KH: Kế hoạch tự đánh giá chất lượng thống kê;

Mẫu 03/CL-TT: Phiếu thu thập bằng chứng phục vụ tự đánh giá;

Mẫu 04/CL-BTĐG: Bảng tự đánh giá chất lượng thống kê;

Mẫu 05a/CL-TH : Số nội dung tiêu chí đánh giá phân theo mức đánh giá;

Mẫu 05b/CL-TH : Điểm đánh giá chất lượng phân theo tiêu chí

Mẫu 06/CL-BCTĐG: Báo cáo đánh giá độc lập chất lượng thống kê;

V. MỘT SỐ NỘI DUNG XIN Ý KIẾN BỘ TRƯỞNG

Trong quá trình xây dựng Thông tư, về cơ bản các ý kiến đều nhất trí với dự thảo Thông tư, tuy nhiên còn một số ý kiến như sau:

1.

2.

Tổng cục Thống kê có ý kiến như sau:

1.

2.

Tổng cục Thống kê kính trình Bộ trưởng xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Vụ pháp chế Bộ KHĐT;
- Lưu: VT, VTKE.

TỔNG CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Bích Lâm